

FARSKÝ LIST

16. december - 22. december 2024, číslo 579

Gréckokatolícka cirkev, farnosť Čičava, Čičava 38, 09301

Tel.: 0911/711488, o.martinlaban@gmail.com

„... v Ríme, pri sv. Jánovi v Lateráne, 9. mája [2024], na slávnosť Nanebovstúpenia nášho Pána Ježiša Krista, v roku 2024, dvanástom roku môjho pontifikátu“ vydal sv. otec František „bulu o vyhlásení riadneho jubilea roku 2025“ s názvom „Spes non confundit“, Nádej nezahanbuje – slová, ktoré si pápež vzal práve z dnešného úryvku Listu Apoštola Rimanom. Pápežská bula, nazývaná aj jednoducho bula, je oficiálna listina vydaná pápežom v cirkevnom práve. Bula je opatrená olovenou (alebo v menej častých prípadoch zlatou) pečatou s vyrytým menom pápeža na jednej strane a obrazmi svätých Petra a Pavla na druhej strane. Pečať je zavesená na konopnom alebo hodvábnom povrázku. Jubilejné roky, oficiálne nazývané Sväté roky, sú mimoriadne obdobia v Katolíckej cirkvi, ktoré sa vyznačujú odpustkami, púťami a almužnami. Ich história siaha až do Starého zákona, kde sa spomínajú jubilejné roky ako roky oslobodenia a obnovy. V Levitikú 25, 10-25 sa spomínajú jubilejné roky, ktoré sa mali sláviť každých 50 rokov. V tomto roku sa mali oslobodení všetci otroci, zrušiť všetky dlhy a pôda sa mala vrátiť pôvodným vlastníkom. Jubilejné roky mali slúžiť ako čas duchovnej obnovy a zmierenia medzi Bohom a ľuďmi. „Jubilejné roky v Katolíckej Cirkvi súvisia so slávením sobotného roku a jubilejného roku v židovskom národe. Jubileum etymologicky vychádza z hebrejského slova jobe – baraní roh a jobel – odvolať, priviesť. Jubilejné roky sa na začiatku v Cirkvi slávili v intervaloch sto rokov, potom päťdesiat, tridsaťtri a dvadsaťpäť rokov. Slávenie jubilejných rokov súviselo s krajinami a s niektorými špeciálnymi historickými udalosťami. Prvé slávenie jubilejného roku začal

pápež Bonifác VIII. od roku 1300, kedy veriaci po ukončení križiackych výprav prišli do chrámu sv. Petra, kde sa modlili, spievali a požiadali svätého otca o plnomocné odpustky. Slávenie jubilejných rokov bolo spojené s rozličnými prejavmi dobovej spirituality (zástup 120 000 bičujúcich sa kajúcnikov v jubilejnom roku 1350), s vynikajúcou duchovnou atmosférou (jubilejný rok 1450 za pápeža Mikuláša V.), so špeciálnymi liturgickými úkonmi (v jubilejnom roku 1500 za pápeža Alexandra VI., kedy pápež troma údermi kladivka otvoril svätú bránu a kolenačky ňou prešiel so sviecou).“ Tému Jubilejného roka 2025 je nádej. Ako píše pápež František: „Apoštol Pavol dodáva kresťanskému spoločenstvu v Ríme odvahu v znamení nádeje. Nádej je tiež hlavným posolstvom nadchádzajúceho jubilea, ktoré podľa starobylej tradície vyhlasuje pápež každých dvadsaťpäť rokov. Myslím na všetkých pútnikov nádeje, ktorí prídu do Ríma prežiť svätý rok, aj na tých, ktorí sa do mesta apoštolov Petra a Pavla nedostanú a budú ho sláviť v miestnych cirkvách. Nech sa to pre všetkých stane chvíľou živého a osobného stretnutia s Pánom Ježišom, „bránou“ spásy (porov. Jn 10, 7. 9); stretnutie s tým, ktorého má Cirkev za úlohu ohlasovať vždy, všade a všetkým ako „našu nádej“ (1 Tim 1, 1). ... Nech je jubileum pre všetkých príležitosťou na oživenie nádeje. Božie slovo nám pomáha nájsť jej dôvody. Dajme sa viesť tým, čo napísal apoštol Pavol kresťanom v Ríme.“ Ak si pozrieme kontext Pavlovej vety o nádeji, vidíme, prečo nádej, o ktorej hovorí Pavol, nezahanbuje. Hovorí, že dôvodom toho je, že „Božia láska je rozliata v našich srdciach skrze Ducha Svätého, ktorého sme dostali.“

Predstavte si chlapca, ktorý sa teší, že pôjde do kina na dlho očakávaný film. Niektomu povie: A čo ak sa tam nedostaneš? A čo ak nebudeš mať peniaze na lístok? A čo ak ťa rodičia nepustia, áno, čo ak ťa namiesto toho potrestajú, lebo si mal zlé známky v škole a bol si neposlušný? A chlapec im na to odpovie, nie, nie, ja naisto viem, že sa na ten film dostanem. A keď sa ho opýtajú, prečo?, tak chlapec vytiahne z vrečka lístok a povie: Aha, preto – rodičia mi už kúpili a dali lístok na premietanie! Pre Apoštola je takýmto lístkom Duch Svätý. Akoby v duchu stál pred diablom a pred ľuďmi, ktorí by sa tejto jeho nádeji vysmievali a hovorili: A odkiaľ vieš, že nejaké Nebo vôbec je? A ak je, ako vieš, že práve ty sa tam dostaneš? Pozri sa na seba! Ved' si prenasledoval Cirkev! Si hriešny človek! Žil si ako nepriateľ Boha! Odkiaľ máš tú istotu, že práve teba Boh chce mať v Nebi, že ťa ta pustí, áno, že ťa namiesto toho nepotrestá, neodvrhne, nezvrhne do Pekla? A Apoštol odpovedá: Pre toto! Pre to, že už teraz ma naplňa Duch môjho Otca, Duch Krista a dokazuje, že naozaj Kristus za mňa zomrel a vykúpil ma! A viem to naisto, pretože Duch Svätý rozlieva vo mne Božiu lásku, naplňa ma, je to niečo objektívne, skutočné, hmatateľné! Ako píše aj inde, „sám Duch spolu s naším duchom dosvedčuje, že sme Božie deti. Ale ak sme deti, sme aj dedičia: Boží dedičia a Kristovi spoludedičia; pravda, ak s ním trpíme, aby sme s ním boli aj oslávení.“ (Rim 8, 16-17). Jediné, čo by mohlo túto nádej v nás zničiť, je naša vlastná nevier, neobrátenie – alebo inak povedané, rozhodnutie ostať starými pozemskými svetskými ľuďmi a ďalej žiť svoje pozemské životy a odmietnuť tak byť členmi Rodiny Boha a v nej žiť – práve v Duchu Svätom, ktorý nás naplňa! – nový život detí Boha a konať nové skutky, ktoré tomuto životu zodpovedajú. Dar Ducha Svätého je tak na jednej strane podmienkou, bez ktorej by

sme deťmi Boha byť nemohli, ved' tí, „ktorých vedie Boží Duch, sú Božími synmi“ (Rim 8, 14), a súčasne dôkazom, že sme tento Dar už prijali, preto „kto nemá Kristovho Ducha, ten nie je jeho.“ (Rim 8, 9). Vráťme sa ešte raz k príkladu o chlapcovi, ktorý má istú nádej, že uvidí v kine dlho očakávaný film, ktorý vidieť túži. A keď sa ho opýtajú, prečo má takú istotu?, tak chlapec vytiahne z vrečka lístok a povie: Aha, preto – rodičia mi už kúpili a dali lístok na premietanie! Ale aj takáto istá nádej môže vyjsť nazmar a chlapec môže nakoniec film neuvidieť – ak do kina nepôjde. Pretože táto nádej vyžaduje na svoje naplnenie aj kúsok jeho spolupráce a on musí na film ešte aj naozaj zájsť. Inak lístok prepadne a nádej vyšumí do prázdna. No a práve na túto našu spoluprácu s Božím darom dnes upriamuje pozornosť pápež: „Podľa apoštola sú súženie a utrpenie typickým stavom tých, ktorí hlásajú evanjelium v prostredí nepochopenia a prenasledovania (porov. 2 Kor 6, 3 – 10). V takýchto situáciách však cez temnotu presvitá svetlo: zrazu sa ukáže, ako evanjelizáciu podopiera sila, ktorá pramení z Kristovho kríža a zmŕtvychvstania. A to vedie k rozvoju čnosti, ktorá úzko súvisí s nádejou: trpezlivosť. Zvykli sme si chcieť všetko a hneď vo svete, kde sa uponáhľanosť stala konštantou. Už nemáme čas na stretnutia a často je ťažké byť spolu a pokojne sa porozprávať aj v rámci rodiny. Trpezlivosť sa dala na útek pred uponáhľanosťou, čo ľuďom veľmi škodí. Nahradili ju netrpezlivosť, nervozita, niekedy aj bezdôvodné násilie, ktoré vyvolávajú nespokojnosť a uzavretosť. V dobe internetu, kde priestor a čas nahradilo „tu a teraz“, sa tiež trpezlivosť neudomácnila. ... Znovuobjavenie trpezlivosti je veľmi dobré pre nás samých aj pre ostatných. Svätý Pavol často hovorí o trpezlivosti, aby zdôraznil dôležitosť vytrvalosti a dôvery v to, čo nám Boh prisľúbil, ale predovšetkým svedčí o tom, že Boh je s

nami trpezlivý, že je „Bohom trpezlivosti a potechy“ (Rim 15, 5). Trpezlivosť, ktorá je tiež ovocím Ducha Svätého, udržiava nádej pri živote a upevňuje ju ako čnosť a spôsob života. Preto sa naučme často prosiť o milosť trpezlivosti, ktorá je dcérou nádeje a zároveň ju podopiera.“ (SNC 4) Trpezlivosť. Čo si pod tým predstavíme? „Slovo trpezlivosť v sebe ukrýva korene dvoch slov – trpieť a zlo. Trpe-zli-vosť je nečinnosť, kedy človek trpí zlý stav.“ (mox.sk). Takto nejako chápeme toto slovo aj my: trpezlivo niečo znášať, neprotiviť sa, nebúriť sa, nevzpierať, ale prijať aj zlo, ktoré sa s nami deje. Je to niečo pasívne, trpné. Ak sme napríklad chorí a nevieme si už nijako pomôcť, vyskúšali sme všetko alebo liečba, ktorú podstupujeme, prinesie výsledky, ale až o nejaký čas, tak keď už si nevieme pomôcť, tak sa snažíme aspoň trpezlivo znášať chorobu a bolesť a dúfať, že časom sa to zlepší a zasa bude dobre – miesto toho, aby sme netrpezlivo kliali a nadávali a rúhali sa a kričali na všetkých naokolo a neustále sa sťažovali na niečo, čo aj tak zmeniť nemôžeme. V latinčine sa trpezlivosť vyjadruje slovom „patientis... a označuje človeka trpiaceho, znášajúceho útrapy. Angličtina dokonca používa slovo „patient“ pre oba významy – aj pre slovo „pacient“, aj pre slovo „trpezlivý““ (mox.sk). Chorý človek, pacient, je tak ukážkovým príkladom človeka, ktorý trpne znáša chorobu i liečbu a dúfa v uzdravenie, pretože mu aj tak nič iné neostáva a búrenie sa voči tomuto stavu mu aj tak nijako nepomôže. Neprekvapí preto, ak rovnakým spôsobom chápeme slovo „trpezlivosť“ aj v kresťanstve. Žijeme na zemi, trápime sa tu, znášame choroby, sklamanie, námahu a drinu – prečo vlastne? Ako trest za hriechy či z nejakých iných dôvodov, ktoré pozná iba Boh? – ale ak to budeme trpezlivo všetko znášať, nebudeme sa búriť, nebudeme sa sťažovať, ak to v tichosti prijmem, tak Pán Boh nás za to odmení tým,

že nám po smrti daruje nebeskú blaženosť. Takto nám to dokonca vtĺkali za oných čias do hláv komunisti, že Cirkev učila pospolitý poddanský ľud, aby sa nebúril, aby slúžil pánom a ak bude takto trpezlivo znášať svoju porobu a utrpenie, po smrti mu bude dobre v Nebi (a pánom asi zle, alebo ktovie už ako to malo byť). Je to pravda? Alebo sme zase svedkami „chyby v preklade“? Pápež cituje slová Apoštola, že „súženie prináša trpezlivosť, trpezlivosť osvedčenú čnosť a osvedčená čnosť zasa nádej.“ (Rim 5, 3-4). V pôvodine, v gréčtine, v ktorej Apoštol tieto slová písal, je našim slovom „trpezlivosť“ preložené grécke slovo hypomoné, ktoré znamená „schopnosť pokračovať a vytrvať aj za ťažkých okolností – „vytrvalosť, schopnosť vydržať, stálosť“. Všimli ste si ten rozdiel? Nie je v tom nič trpné. „Vytrva-lý človek nie je nečinný, naopak, môže byť veľmi aktívny, môže svoj postup k cieľu často meniť a prispôbovať aktuálnej situácii. Ak sa niečo nedarí, hľadá iný spôsob, inú cestu. Prípadne vytrvá na tej, ktorá k cieľu smeruje, aj keď môže byť veľmi dlhá.“ Preto Apoštol hovorí, že táto vytrvalosť sa rodí zo súženia, gr. thlipsis, „lisovanie, stláčanie, tlak v biblických a cirkevných spisoch grécka metafora útlaku, trápenia, súženia, úzkosti, tiesne.“ Dôvod tejto tiesne, tlaku, dokonca útlaku a prenasledovania je ten, o ktorom hovorí Ježiš: „Nie sú zo sveta, ako ani ja nie som zo sveta. Neprosím, aby si ich vzal zo sveta, ale aby si ich ochránil pred Zlým.“ (Jn 17, 14-15). Sme povolaní niekým sa stať – synmi a dcérami Boha, bohmi na obraz a podobu Boha. Naša smelá nádej, že sa nám niečo tak trúfalé môže podariť, pramení z toho, že sme od Boha, nášho Otca dostali onen „lístok do kina“, dostali sme od Neho „moc stať sa Božími deťmi: tým, čo uverili v jeho meno“ (Jn 1, 12). Teraz ale aj my musíme „vstať a ísť do kina“, čiže sa takýmto stať, naučiť sa to, ako hovorí Pavol: „Bojuj dobrý boj viery a zmocni sa

večného života; veď doň si povolaný.“ (1 Tim 6, 12)! Sme však uprostred sveta, ktorý o nič také neusiluje a ktorého myslenie, spôsob života, ciele, konanie, všetko je tomuto opačné. Sme ako športovec, ktorý žije medzi samými nešportovcami, ktorí usilujú o jedlo, pitie a zábavu tam, kde on diétuje, trénuje a nevhodné jedlo a záhaľku si odrieka – a musí sa tak vzoprieť celému svojmu okoliu a ísť sám jediný proti prúdu. Aj my sa musíme, ak chceme byť spasení a prijať už darovaný Dar Večného Života, oddeliť od celého sveta okolo nás a vybrať sa opačným smerom, žiť opačne, aj za cenu jeho posmechu, nenávisti, nepodľahnúť jeho lákaniu a pokračovať po ceste Božieho synovstva. A presne toto oná

trpezlivosť, čiže vytrvalosť je! Ak sa nenecháme zlákať svetom späť ale vytrváme, ovocím je osvedčená čnosť, gr. dokime, dosl. osvedčený charakter, osobnosť – v tomto prípade nová, upevnená, navyknutá a osvojená osobnosť Božích synov a dcér so zodpovedajúcim myslením, životom, správaním sa, hovorením, životom. A toto je druhý dôvod našej pevnej a istej nádeje: že totiž nielen Boh nám „daroval nám miesto v nebi“ (Ef 2, 6), ale aj my z našej strany „ak neochabneme, budeme v pravom čase žať“ (Gal 6, 9) – rovnako ako športovec má istú a podloženú nádej, že ak využije všetky možnosti a talenty, ktoré má, ak tvrdo a poctivo trénuje, tak nakoniec naisto zvíťazí.

	Čičava	Komárany	Memík
Po	<i>Svätý prorok Aggeus</i>		
16.12.	18.00 + Alžbeta (r. Gerová)		16.30 + Aleš (r. Nemcová)
Ut	<i>Svätý prorok Daniel; traja svätí mládenci Ananiáš, Azariáš a Mízael</i>		
17.12.		18.00 + Mikuláš, Mária (r. Fedorová)	
St	<i>Svätý mučeník Sebastián a jeho spoločníci</i>		
18.12.		17.00 + Helena Kráľová	
Št	<i>Svätý mučeník Bonifác</i>		
19.12.		17.00 + Pavol, Anna (r. Boháčová) + panychýda	
Pi	<i>Predprazdenstvo Narodenia nášho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista; svätý hieromučeník Ignác Bohonositeľ</i>		<i>Zdržanlivosť od mäsa</i>
20.12.	17.00 + Jozef, Júlia, Ján (r. Antušová)		
So	<i>Svätá mučenica Juliána</i>		
21.12.	9.45 – predvianočná spoveď – 4 kňazi a liturgia + Ľudovít Uhrín	9.00 – predvianočná spoveď – 4 kňazi	10.30(10.45) – predvianočná spoveď – 3 kňazi
Ne	<i>Nedeľa svätých otcov</i> <i>Svätá veľkomočenica Anastázia</i>		<i>Zbierka na opravu chrámu</i>
22.12.	9.15 *za farnosť	7.30	11.00

Úmysel modlitby: za mier na Ukrajine a vo svete.

V nedeľu 22.12. je predvianočná spoveď od 14.00 Vranov – Pátra Pia (Juh) a od 15.00 Vranov – Najsvätejšej Eucharistie (Okulka).